

НОВИНИ

🕒
★
🔍

Недоторкані «достойники»? У Тимошенко пропонує карати за розголошення справ проти політиків і посадовців
9 ЧЕР, 2026

Збито/подавлено 146 російських БПЛА
9 ЧЕР, 2026

У Чугуєві на Харківщині через російський обстріл загинули троє людей
9 ЧЕР, 2026

Оперативна інформація щодо російського вторгнення станом на 08:00 09.06.2026
9 ЧЕР, 2026

Генеральний штаб ЗСУ інформує про втрати ворога на 09.06.26
9 ЧЕР, 2026

Столичні поліцейські повернули двом пенсіонерам більше мільйона гривень, які шахраї видурили у них під виглядом СБУшників
9 ЧЕР, 2026

Знов «не слава богу»: Трамп розглядає посередником у переговорах між Україною та РФ залежного від підтримки Кремля патріарха, який не визнає ПЦУ
9 ЧЕР, 2026

Як працює корупційний схематоз у міській владі Рівного: марафон депутатських відмов та земельний відсоток
9 ЧЕР, 2026

За два роки великої війни білоруські компанії подвоїли поставки російським виробникам зброї
10 ТРА, 2026

Вихователька з підвалом: як окупаційна заступниця директора училища депортувала дітей до Криму
10 ТРА, 2026

Радянська військова біологія причинила епідемію та вбила десятки людей, це приховували 13 років
11 ТРА, 2026

Репортаж з кордону на Чернігівщині: "Щороку з настанням весни у нас наступають з Білорусі"
11 ТРА, 2026

Нові грані судді-збивці Тандира: борги з того світу та затісні квартири для живих за рахунок фіктивних покійників
11 ТРА, 2026

169 справ щодо війни за якими варто стежити цього тижня: від егерських маршрутів до залізничних підпалів
12 ТРА, 2026

COVID-19 ДТП Донбасс Київ Розшук дітей агресія Россії атака дронами-камікадзе **Вбивство мирних жителів вимагання війна Россії воєнні злочини РФ **Втрати** окупантів **Віна з Росією** грабiж державна зрада допомога союзників України замах на вбивство зловживання службовим становищем знищення окупантів **колабораційна діяльність** коронавірус **корупція крадіжка** **напад Росії на Україну** наркозлочини незаконне переправлення осіб через держкордон **ножове поранення** обстріли цивільної інфраструктури **Оперативна інформація** **посібники окупантів** привласнення коштів підrobлення документів **гірничий за кермом ракетні удари окупантів** **розбій** російські воєнні злочини **РУССКИЙ МИР** **смертельна ДТП** **убийство** **хабар** **шахрайство****

РЕКЛАМА

СКАНДАЛИ

Про найбільший освітній скандал Польщі: липові дипломи роздавали направо й наліво

PUBLISHED 9 ЧЕРВНЯ 2026

Фіктивне навчання, липові документи й політики, які охоче користувалися послугами корумпованого вишу. Скандал довкола університету Collegium Humanum не ащухає вже кілька років, а в його епіцентрі фігурують відомі прізвища. Невдовзі на лаві підсудних можуть опинитися 30 людей, яких прокуратура звинувачує у причетності до схем продажу підроблених дипломів.

У справі приватного вишу обвинувачення вже висунули 84 людям, яким прокуратура інкримінує понад 400 злочинів, зазначає видання **"Нова Польща"**.

" Дипломи роздавали направо й наліво. Я не раз бачив, як людина щойно вступила до вишу, а й уже друкують диплом."

Працівник адміністрації Collegium Humanum

Схожі свідчення дають і інші очевидці. У листопаді 2025 року до суду передали перший обвинувальний акт. Він стосується фігурантів з обох боків політичної барикади. Серед обвинувачених — як колишні євродепутати від партії «Право і справедливість» Ришард Чарнецький та Кароль Карський, так і пов'язаний із Громадянською коаліцією мер Вроцлава Яцек Сутрик.

Лазівка до наглядових рад

Передумови для скандалу виникли в грудні 2016 року, коли партія «Право і справедливість», яка перебувала тоді при владі, внесла, здавалося б, незначні поправки до закону про наглядові ради державних і муніципальних компаній. Кандидат, який хотів увійти до їхнього складу, мав відповідати одній із вимог: наприклад, бути адвокатом або юридичним радником, мати ступінь доктора економічних наук або скласти спеціальний іспит для членів наглядових рад. Парламентська більшість додала до цього списку наявність диплому MBA, що у всьому світі асоціюється з престижними програмами підготовки менеджерів.

Так з'явилася лазівка для тисяч людей, які прагнули отримати добре оплачувані посади в державних інституціях. Замість того, щоб складати важкий державний іспит або намагатися здобути ступінь доктора наук, тепер достатньо було закінчити післядипломну програму MBA. Теоретично, вона також повинна бути складною. Та на практиці в законі не було чітко окреслено умов, які потрібно виконати вищим навчальним закладам, щоб їхні дипломи визнавалися.

Нові можливості у нових обставинах помітив Павел Ч. (за польським законодавством, до оголошення вироку суду заборонено публікувати прізвища обвинувачених, якщо вони не дали на це згоди), теолог за освітою, який багато років обертався в церковних і академічних колах. 2018 року він заснував у Варшаві приватний університет Collegium Humanum і сам його очолив. У переліку пропонованих закладом спеціальностей швидко опинилася річна післядипломна програма MBA.

Охочих не бракувало. До Collegium Humanum вишукувалася довга черга політиків і представників місцевого самоврядування, а також їхніх знайомих і родичів, яким потрібні були перепустки до наглядових рад державних підприємств. Навчальний заклад узав під своє крило Ришард Чарнецький, тодішній євродепутат від «Права і справедливості» і заступник голови Польської федерації волейболу. Впливовий політик і ветеран закупісних ігор увів Павела Ч. у кола польської еліти й відкрив йому доступ до широкій мережі корисних контактів.

Євродепутат Ришард Чарнецький не приховував своїх зв'язків з університетом. Уже в березні 2019 року він прочитав там інавгураційну лекцію для студентів MBA. Згодом він неодноразово з'являвся на публіці разом із ректором закладу Павелом Ч. Післядипломну освіту в Collegium Humanum отримала й дружина євродепутата Емілія Чарнецька, яка завдяки цьому ввійшла до складу наглядової ради державної компанії Armatura Kraków.

Для Collegium настали золоті часи. Університет відкривав нові філії не лише у Вроцлаві, Познані й Ряшеві, але й за кордоном: у Чехії, Словаччині та Узбекистані. Дипломами Collegium могли похвалитися політики, пов'язані як із владою тоді партією «Право і справедливість», так і з опозиційною Громадянською коаліцією — наприклад, бургомістр варшавської дільниці Жолібож Павел Міхалець. У найбільших партіях, схоже, ніхто не сумнівався у бездоганній репутації навчального закладу.

Найкоротший шлях для віп-студентів

Проблеми почалися в червні 2022 року. Журналісти тижневика Newsweek Рената Кім та Якуб Корус оприлюднили інформацію про те, як насправді виглядало студювання в Collegium Humanum. У серії статей вони розповіли про практику пришифшеного видавання дипломів у вищій поставили під сумнів якість отриманого там навчання. Журналісти опублікували список впливових випускників — понад 50 людей, які завдяки диплому Collegium Humanum обійняли керівні посади в державних органах і на муніципальних підприємствах.

" Жоден заклад вищої освіти не може гарантувати того, що слухач здобуде управлінські компетенції в рамках будь-якої навчальної програми, в тим більше на курсі MBA, що триває два, три або чотири семестри. Це залежить, зокрема, від індивідуальних здібностей, талантів та професійного досвіду."

Павел Ч., ректор Collegium Humanum у відповіді Newsweek

Однак невдовзі медіа отримали нові свідчення про фіктивне навчання в Collegium Humanum. **"Те, що там відбувається, — нечувано, —** говорили журналістам працівники університету. Слідство у цій справі відкрило Центральне антикорупційне бюро (ЦАБ) та Катовицький відділ Державної прокуратури.

Через два роки, в лютому 2024 року, Павела Ч. заарештували. Слідчі висунули йому кілька десятків обвинувачень, зокрема в отриманні матеріальної вигоди та керуванні організованою злочинною групою. Його підозрюють в отриманні близько мільйона злотих хабарів. Понад тисячу людей могли незаконно отримати дипломи. Ректор пішов на співпрацю з прокуратурою. Він детально розповів про корупційну схему і назвав прізвища своїх співучасників.

Невдовзі працівники ЦАБ провели ще кілька акцій. Найбільший резонанс мала операція, організована в листопаді 2024 року, коли агенти антикорупційної служби затримали Яцека Сутрика, мера Вроцлава. Відомого чиновника звинуватили в тому, що він дав хабар ректору Павелу Ч. в обмін на отримання фіктивного диплома, завдяки якому він увійшов до наглядових рад трьох муніципальних підприємств, де незаконно заробив 230 тисяч злотих. Сутрик своєї вини не визнав.

" Слідство у справі Collegium Humanum має політичне підґрунтя. У ньому фігурує маса таких людей, як я, яких я радше назвав би жертвами цієї системи."

Яцек Сутрик, мер Вроцлава

Дещо раніше у зв'язку зі справою затримали згаданих вище євродепутата Ришарда Чарнецького та його дружину Емілію. На думку прокуратури, подружжя уклало з ректором Павелом Ч. корупційну угоду, яка полягала, зокрема, в отриманні вигод в обмін на любювання інтересів університету в Узбекистані.

Звинувачення висунули ще одному євродепутату від «Права і справедливості» — Каролу Карському, який, на думку слідчих, використовував свій вплив у Міністерстві закордонних справ у обмін на фінансування Павелом Ч. своєї виборчої кампанії.

Сутрик, Чарнецький і Карський опинилися в списку 29 звинувачених, чії справи суд розгляне насамперед.

Скомпрометовані дипломи

Здобуття освіти в Collegium Humanum швидко перестало бути приводом для гордощі. Ба більше: впливові постаті за будь-яку ціну намагаються приховати факт зв'язків із вишем. Наприклад, Шимон Головня, ще донедавна маршалок Сейму й голова коаліційної центристської партії «Польща 2050», яка входить до владної коаліції.

За даними Newsweek, Головня був у списках студентів факультету психології Collegium Humanum і отримав диплом, хоч ніколи не відвідував занять. Колишній маршалок Сейму заперечує це, стверджуючи, що лише планував вступати до університету, але так і не розпочав там навчання. Справу розслідує прокуратура, і, за неофіційною інформацією, вона може завершитися клопотанням про позбавлення Головні недоторканності.

Зі схожими закидами зіткнувся і Кшиштоф Босак, лідер праворадикальної партії «Конфедерація». Він, своєю чергою, визнає, що був у списку студентів, але переконує, що «не мав часу на навчання» й зовсім не планував отримувати диплом.

Сам Collegium Humanum після арешту ректора Павела Ч. переживає величезну іміджеву й організаційну кризу. Спершу в університеті запровадили примусове зовнішнє управління, а його документацію вилучила прокуратура. Нині Collegium, прагнучи відмежуватися від скандалу, змінив назву на Інститут бізнесу та прикладних наук Varsovia.

У скрутному становищі опинилися тисячі простих студентів, які стверджують, що чесно відвідували заняття й не мали нічого спільного з корупційною схемою. Університет багато місяців затримував захист дипломних робіт і не видавав студентам документи, необхідні для переведення в інші навчальні заклади.

" Студенти опинилися в юридичній пастиці. Вони не причетні до жодних махінацій. Переважна більшість із них навчалася, не підозрюючи, що щось не так."

Кшиштоф Козмінський, адвокат, який відстоює інтереси студентів

Нині частина з них намагається через суд домогтися від університету відшкодувань.

Collegium Humanum після початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну продовжував співпрацювати із Російською академією народного господарства і державної служби при президентові РФ. Серед партнерів вишу була й Білоруська державна академія зв'язку, що підпорядковується Міністерству зв'язку Білорусі. До середини 2022 року серед викладачів Collegium Humanum фігурував Матеуш Пікорський — колишній лідер проросійської партії Zmiana, якого польська прокуратура обвинувачувала у шпигунстві на користь Росії.

Перекладач Андрій Савенець

Автор: Марцін Терлік, журналіст і редактор порталу Onet.

Джерело: Нова Польща

Like
 Tweet

Tags: [освіта](#) [Польща](#) [скандали](#)

YOU MAY ALSO LIKE...

Куда пропали бурятське спецназовці зброшеные в Україну?	Харьковский губернатор обобрал инвестора: «Заграница нам поможет!»	Сын Черновецкого может многое рассказать об «Элита центр» (обновлено)
8 Листопада 2014	17 Липня 2006	7 Березня 2006

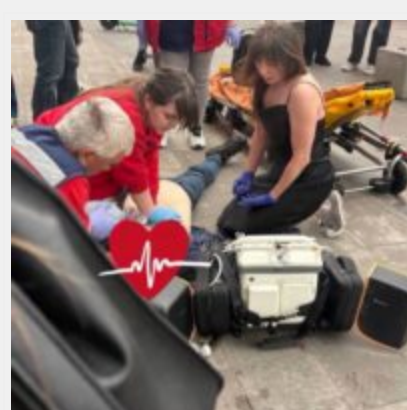
У ФОКУСІ

Російські загарбники перетворили Бердюзьку колонію № 77 на катівню для українців

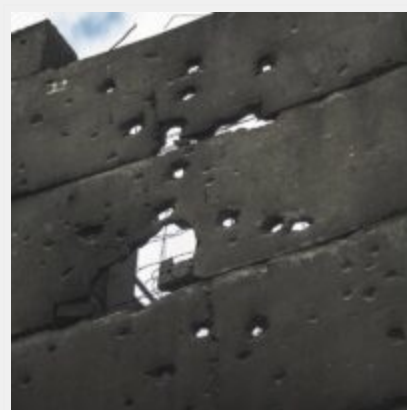
ІНШІ НОВИНИ

ДУМКИ ЧИТАЧІВ

«А МИ ТУТ ПРИ ЧОМУ?». Смертельна відмова за п'ять хвилин від порятунку та ціна байдужості київської підземки

ФОТОРЕПОРТАЖ

Як виглядає українська ТЕМ, що пережила не одну ракетну атаку російських загарбників

НОВИНИ IT

Технології
 Завгрузка...

